

utánpótlás előteremtése kimerül a »kommunikáció« szak formájában zajló tömegtermeléssel. To-
vábbá fiatalok szavai egy főszer-
kesztőhöz: „Sanyi bácsi, elvégez-
tük az újságíró-iskolát, jöttünk
megtanulni a szakmát.” A kom-
munikációs szakot tanulóknak
(ők a *médiákok?* bocs.) persze
csak kis hányada lesz újságíró,
akár a nyomtatott, akár az elekt-
ronikus sajtóban, a bontakozó
„szép új világ” ezerféle lehetőség-
gel várja őket. Alapos számítás-
technikai ismeretekkel fölverte-
ve a nyilvánosságipar terein el-
mehetnek menedzsernek, szövi-
vőnek, reklámosnak, ilyesminek.

Itt föl sorolhatatlanul sok
egyéb témával foglalkozik még
az évkönyv: a médiához kapcsolo-
dó jogokkal, szabályozással,
etikával, a fölvasárolt vidéki la-
pok sorsával, nemzetközi szak-
mai szervezetekkel, filmmel, ze-
nével, könyvkiadással stb.

Egyet kell értenünk a kötetek-
nek azzal a sugallatával, hogy
meg nem tanulni azt, ami az in-
formációs társadalomban való el-
igazodáshoz kell, veszélyes, az el-
maradás súlyos következmények-
kel jár. Nem kell egyetértenünk
viszont az egyik tanulmánynak
azzal az állításával, hogy „a bitek-
től megfosztva az emberek (...)
vakok és süketek lesznek”, hogy
„A digitális világon kívül nem
lesz emberi létezésre alkalmas vi-
lág.” Kéretik nem ijesztgetni a jó-
népet. CS. M.

■ Költői szembenézés

„Csak a szépre emlékezem” –
mondja egy dal, és milyen igaza
van. Ugyanis az ember emléke-
zete ösztönösen kiveti magából
– vagy érinthetetlen mélységbe
elássa – a hajdani botlásokat,
szégyellnivalóságokat, botor
cselekedeteket. Nagy merészség
kell ahhoz, hogy szembenéz-
zünk valamikori önmagunkkal.
Ezért (is) becsülöm *Esterházy*

Pétert, aki a *Javított kiadásban*
egy nemzet színe előtt vallotta
meg édesapja régi botlásait.
Ezért (is) becsülöm *Eörsi Ist-
vánt*, aki szintén egy egész
könyvet szánt arra, hogy bemu-
tassa „versdokumentumait”, az-
az ifjontian lobogó ódáit egy ké-
sőbb bűnösnek bizonyult rend-
szerhez és annak vezetőjéhez.

Valamikor azt hitte – akárcsak
sokan mások –, hogy a szocializ-
mus váltja meg az emberiséget,
és zengő dicshimnuszokat írt Rá-
kosihoz, Sztálinhoz (is). Most me-
részen szembenéz akkori önma-
gával, magyarázza ama versek ke-
letkezésének külső és belső indít-
tatásait. De soha nem mentegető-
zik; magyarázatai voltaképpen az
okok keresésére irányulnak. Ro-
konszenves az is, hogy bár elis-
meri költői-emberi tévedését,
ballépését, mégsem meakulpázik
önmarcangolóan. Fölmenti őt ez
alól az, hogy később – de még
idejében – fölismerte, hogy tév-
útra lépett, megállt azon az úton,
másfelé indult el: a szabadság és a
demokrácia felé vezető útra lé-
pett, és önveszélyeztető harcot
vívott az emberi és írói szabad-
ságjogokért. (*Eörsi István: Vers-
dokumentumok magyaráza-
tokkal. 1949–1956. Palatinus
Kiadó*) GYÖRI GYÖRGY

■ Világhódító Alexandrosz

Makedóniai Nagy Sándor nem
„csupán” egyike volt a világtörté-
nelem világhódítóinak, hanem
ősmodellje, ideáltípusa lett min-
den utána jött hadvezérnek, akit
emberen túli ambíciók fűtöttek,
Julius Caesartól kezdve, akivel
már Plutarkhosz „párhuzamba”
állította életrajzaiban, egészen
Napóleonig, akit Berzsenyink
„Gallia Sándorának” nevezett
Amathus című versében. Ale-
xandroszt megismerni tehát alap-
vető az európai történelem és
kultúra s egyáltalán az európai